

Vabariigi Valitsuse tegevusprogramm 2022–2023

Vabariigi Valitsuse korraldus
Lisa

Vabariigi Valitsuse üldesmärgid	Üldeesmärkide saavutamise näitajad			Algtase	Sihttase aastaks 2023
I Laiapiindse julgeoleku tugevdamine	Eestit turvaliseks riigiks pidavate inimeste osakaal			90% (2022)	>90%
II Eestikeelsele haridusele üleminek	Eesti keelt kasutavate inimeste osakaal			Eesti keelt kasutavate inimeste osakaal: 91% (2021)	Eesti keelt kasutavate inimeste osakaal: suurem kui 91%
III Eesti inimeste majandusliku turvatunde suurendamine	Väljaspool Harjumaad loodud SKP elaniku kohta EL-i 27 liikmesriigi keskmisest			53,4% (2020)	>53,4%
Vabariigi Valitsuse üldesmärgid ja valitsusliidu aluspõhimõtted	Ülesanne	Vastutaja	Kaasvastutaja	Otsuse langetamise tasand	Tähtaeg
I. Eestikeelne haridus ja kõrghariduse rahastamine					
Eesmärgi saavutamise näitajad:	Eesti keelt kasutavate inimeste osakaal (algtase 91% (2021), sihttase suurem kui 91% (2023))				
Valitsusliidu aluspõhimõtted					
1.1. Võtame 1. novembriks 2022 vastu lasteaias ja põhikoolis eestikeelsele õppele ülemineku seaduse. Eestikeelsele haridusele üleminek toimub kolmes etapis:					
1.1.a. 2022. aastal algab eestikeelsele haridusele üleminekut ettevalmistav faas;	Tegevuskava eestikeelsele haridusele üleminekuks	haridus- ja teadusminister	kultuuriminister	Vabariigi Valitsus	august 2022
	Keeleseaduse muutmise seaduse eelnõu	haridus- ja teadusminister		Vabariigi Valitsus	september 2022
	Eestikeelse hariduse tegevuskava elluviimine	haridus- ja teadusminister	kultuuriminister	minister	pidev tegevus
1.1.b. 2024. aastal algab eestikeelsele õppele üleminek alushariduses;	Alushariduse ja lapsehoiu seaduse eelnõu ja alushariduse õppekava	haridus- ja teadusminister		Vabariigi Valitsus	september 2022
1.1.c. 2024. aastal algab eestikeelsele haridusele üleminek esimeses ja neljandas klassis.	Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse ja seonduvate seaduste muutmise seaduse eelnõu	haridus- ja teadusminister		Vabariigi Valitsus	september 2022
1.1.1. Eestikeelsele haridusele ülemine lõppeb 2030. aastal. Üleminekul tehtavate lühiajaliste erandite põhjendatust kaalub valitsuse juurde moodustatav ekspertnõukoda, kes teeb Vabariigi Valitsusele ettepaneku põhjendatud erandite kohaldamiseks.	Tegevuspõhimõte				
1.2. Seame eesmärgiks, et erineva emakeelega lapsed õpiksid eesti keeles ja eestikeelses õpikeskkonnas. Kasutame üleminekuks mitmekülgseid teaduspõhiseid õppekorralduse viise ja täiendame õppemetoodikat.	Tegevuskava eestikeelsele haridusele üleminekuks	haridus- ja teadusminister	kultuuriminister	Vabariigi Valitsus	august 2022
	Analüüs ja ettepanekud kutsehariduse rahastamis põhimõtete muutmiseks	haridus- ja teadusminister		minister	oktoober 2022
	Eestikeelse hariduse tegevuskava elluviimine	haridus- ja teadusminister	kultuuriminister	minister	pidev tegevus
1.3. Võtame vastu eestikeelsele õppele üleminekut toetava pedagoogide koolitus- ja motivatsiooniprogrammi ning seame eesmärgiks õpetajate üldise palgakasvu, mis tagaks reformiks vajaliku pedagoogilise ressursi.	Tegevuskava eestikeelsele haridusele üleminekuks	haridus- ja teadusminister	kultuuriminister	Vabariigi Valitsus	august 2022
	Halduslepingud avalik-õiguslike ülikoolidega aastateks 2022–2025	haridus- ja teadusminister		minister	oktoober 2022

	Eestikeelse hariduse tegevuskava elluviimine	haridus- ja teadusminister	kultuuriminister	minister	pidev tegevus
	Õpetajate järelkasvu tegevuskava elluviimine	haridus- ja teadusminister		minister	pidev tegevus
1.4. Suurendame kõrghariduse rahastamist ja seame eesmärgiks jõuda ülikoolidega halduslepingute sõlmimiseni veel 2022. aastal. Selleks suurendame juba käesoleval aastal kõrghariduse rahastamist täiendava 10 miljoni euro võrra. Alates 2023. aastast suurendame kõrghariduse riiklikku rahastamist 15% aastas.	Halduslepingud avalik-õiguslike ülikoolidega aastateks 2022–2025	haridus- ja teadusminister		minister	oktoober 2022
	Teadus- ja arendustegevuse korralduse seaduse muutmise seaduse eelnõu	haridus- ja teadusminister	ettevõtlus- ja infotehnoloogiaminister	Vabariigi Valitsus	detsember 2022
1.5. Peame oluliseks, et ülikoolide halduslepingud sisaldaksid kohustust tagada eestikeelsed õppekavad.	Halduslepingud avalik-õiguslike ülikoolidega aastateks 2022–2025	haridus- ja teadusminister		minister	oktoober 2022
II. Laiapindne riigikaitse					
Eesmärgi saavutamise näitajad:	Eestit turvaliseks riigiks pidavate inimeste osakaal (algtase 90% (2022), sihttase >90% (2023))				
Valitsusliidu aluspõhimõtted					
2.1. Valitsusliit seab prioriteediks Eesti kaitsevõime maksimaalse ja kiire väljaarendamise koostöös liitlastega.	Julgeolekupoliitika aluste uuendamine lähtudes eesmärgist tugevdada laiapindset julgeolekut	riigisekretär	välisminister, kaitseminister, siseminister	Vabariigi Valitsus	detsember 2022
2.2. Eesti kaitsevõime kiirendatud väljaarendamine peab tuginema Kaitseväe juhataja sõjalisele nõuandele ja selle põhjal kujuneb ka riigikaitsekulude osakaal SKP-s.	Riigikaitse arengukava 2022–2031 sõjalise osa uuendamine	kaitseminister		Vabariigi Valitsus	jaanuar 2023
2.3. Kriitilisteks võimearendusteks peame õhu- ja ballistilise kaitse arendamist, kaudtule võimet ja maakaitse tugevdamist ning näeme selleks ette vajalikud vahendid personalivõimekuse kasvuks.	Ettepanekud õhu- ja ballistilise kaitse, kaudtule võime ja maakaitse tugevdamise kohta	kaitseminister		Vabariigi Valitsus	august 2022
2.4. Keerukamad ja kallimad kaitsevõimed arendame välja liitlaste toel ja koostöös.	Analüüs ja ettepanekud edasiseks koostööks liitlastega, sh Suurbritannia ja Ameerika Ühendriikidega, diviisi struktuuri loomisel ning õhuturbe tagamisel	kaitseminister	välisminister	Vabariigi Valitsus	september 2022
	NATO DIANA kiirendi loomine, Eesti-poolsete läbivijatega lepingu sõlmimine	ettevõtlus- ja infotehnoloogiaminister	kaitseminister	minister	september 2022
	NATO Innovatsioonifondis osalemise käivitamine	ettevõtlus- ja infotehnoloogiaminister	kaitseminister	Vabariigi Valitsus	veebruar 2023
	Kokkulepe võtmeliitlaste täiendavaks paiknemiseks Eestis	kaitseminister		minister	veebruar 2023
2.5. Kaitseväe harjutusväljakute täiendaval arendamisel tuleb kõrvale pakkuda talumistasu instrument.	Kaitseväe harjutusväljakuid puudutav Vabariigi Valitsuse määrus	kaitseminister		Vabariigi Valitsus	detsember 2022
2.6. Suurendame Kaitseväe reservõppuste sagedust, et tagada veelgi kõrgem kaitsevalmisolek.	Analüüs ja ettepanekud hoidmaks reservõppekogunemiste mahtu kaks korda suuremana ka 2024. aastal ja edaspidi	kaitseminister		Vabariigi Valitsus	jaanuar 2023
	Kahe lisaõppekogunemise korraldamine eesmärgiga tagada Kaitseväe sõjaaja üksuste lahinguvalmidus ning mobilisatsiooni valmisoleku alalhoidmine ja kontrollimine	kaitseminister		Vabariigi Valitsus	jaanuar 2023
2.7. Suurendame Kaitsealiidu rahastamist, et tagada Kaitsealiidu võimekuse kasv ja liikmete väljaõpe.	Analüüs ja ettepanekud Kaitsealiidu võimekuse kasvatamiseks, sh väljaõppe mahu püsiv suurendamine	kaitseminister		Vabariigi Valitsus	september 2022
2.8. Jätkame investeeringuid laiapindsesse riigikaitse, elanikkonnakaitse ja tõstame meie inimeste teadlikkust ning võimekust kriisidega toime tulemisel.	Analüüs ja ettepanekud laiapindse riigikaitse jätkusuutlikuks rahastamiseks	siseminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	Vabariigi Valitsus	september 2022
	Analüüs ja ettepanekud Väike-Maarja harjutusväljaku laiendamiseks	siseminister		Vabariigi Valitsus	september 2022
	Päästeseaduse muutmise seadus	siseminister		Vabariigi Valitsus	september 2022
	Analüüs ja ettepanek digihiskonna küberturvalisuse tõstmiseks, arvestades muutunud julgeolekukeskkonda	ettevõtlus- ja infotehnoloogiaminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	Vabariigi Valitsus	detsember 2022

	Analüüs ja ettepanek oluliste ja kriitiliste avalike digiteenuste ja infosüsteemide baasvõime kestlikkuse tagamiseks	ettevõtlus- ja infotehnoloogiaminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	Vabariigi Valitsus	detsember 2022
	Elanikele suunatud elanikkonnakaitse baaskursuste programm (sh katsekoolituste korraldamine)	siseminister		minister	detsember 2022
	Regionaalse kultuurivaldkonna toetusmeetme rakendamine piirkondliku teatridesidentuuri loomiseks	kultuuriminister		minister	detsember 2022
	Üleriigilise avaliku riskianalüüsi koostamine	riigisekretär	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	minister	jaanuar 2023
	Analüüs ja ettepanekud varjumise korraldamiseks olemasolevate elamute ja uute chitiste baasil	siseminister	majandus- ja taristuminister, riigisekretär	Vabariigi Valitsus	veebuar 2023
	Asukohapõhise kiire ohuteavituse süsteemi (AKOS) väljaarendamine	ettevõtlus- ja infotehnoloogiaminister	siseminister, riigisekretär	minister	veebuar 2023
	Riigikaitse arengukava 2022–2031 uuendamise ettepanek	riigisekretär	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	Vabariigi Valitsus	veebuar 2023
	Tegevuskava akadeemilise kompetentsi arendamiseks infokorruptuse valdkonnas ja Euroopa Liidu ülese vaatega rahvusvahelise magistriprogrammi ettevalmistamiseks Eestisse	riigisekretär	haridus- ja teadusminister	minister	veebuar 2023
2.9. Peame oluliseks naiste suuremat osalemist laiapindses riigikaitse ja töötame selleks välja eraldi programmi.	Analüüs ja ettepanekud Kaitsealiidu (sh Naiskodukaitse) evakutsiooniülesande ettevalmistamisel juhtimisselguse tagamiseks	kaitseminister	siseminister	minister	jaanuar 2023
2.10. Jätkame Eesti idapiiri kiirendatud väljaehitamist.	Analüüs ja ettepanekud idapiiri juhtimiskeskuse (Narva kordon) väljaehitamiseks	siseminister		Vabariigi Valitsus	september 2022
	Ülevaade piiri väljaehitamist	siseminister		Vabariigi Valitsus	november 2022
2.11. Suurendame valitsuse ja riigiametite paindlikkust kriisidega toime tulemisel ja töötame välja kaasaegse kriisijuhtimise kava.	Riigi tippjuhtidele mõeldud kriiside juhtimise pädevus- ja koolitusprogrammi algatamine	riigisekretär	kaitseminister, siseminister, välisminister	minister	november 2022
	Sõja- ja erakorralise seisukorra aegse kohtupidamise eelnõu	justiitsminister		Vabariigi Valitsus	november 2022
	Valmisoleku seaduse eelnõu (riigikaitseaduse, hädaolukorra seaduse ja erakorralise seisukorra seaduse koondamiseks)	riigisekretär	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	Vabariigi Valitsus	november 2022
	Läbi on viidud toetusvoor KOV-ide kriisivalmiduse suurendamiseks	siseminister		minister	detsember 2022
2.12. Venemaa Föderatsiooni ja Valgevene kodanike relvaload tunnistatakse kehtetuks ja nende edasine väljaandmine lõpetatakse.	Relvaseaduse muutmise seaduse eelnõu	siseminister		Vabariigi Valitsus	oktoober 2022
III. Ukraina toetamine					
Eesmärgi saavutamise näitajad:		Ühiskonnarühmade vahelised kontaktid (teistest rahvustest inimeste kontaktid eestlastega: algtase 2,0 (2020), sihttase >2,0 (2023); eestlaste kontaktid teistest rahvustest inimestega: algtase 1,7 (2020), sihttase >1,7 (2023))			
Valitsusaliidu aluspõhimõtted					
3.1. Eesti toetab EL-i tasandil jätkuvat Venemaa Föderatsiooni majanduslikku isoleerimist, sh Venemaa kaupade transportimise täielikku keelustamist maanteel, raudteel ja sadamates.	Eesti seisukohad ja tegevuskava Venemaa täiendavaks sanktsioneerimiseks	välisminister		Vabariigi Valitsus	september 2022
3.2. Toetame Ukrainat kõikidel rahvusvahelistel tasanditel, sh Ukraina NATO ja EL-i suunalisi püüdlusi.	Eesti põhimõtted Ukraina vastu suunatud agressiooni käsitlemisel	välisminister		Vabariigi Valitsus	september 2022
	Tegevuskava Ukraina toetamiseks edasistes Euroopa Liidu liikmesuse suunalistes sammudes ja Ukraina abistamiseks Euroopa Liidu poolt	välisminister		Vabariigi Valitsus	september 2022
	Ukraina ülesehituse ja humanitaarse toetamise põhimõtted ja tegevuskava	välisminister		Vabariigi Valitsus	september 2022
	Tegevuskava NATO-Ukraina suhete tihendamiseks	välisminister		Vabariigi Valitsus	oktoober 2022

	Eesti seisukohad ja vajaduse korral Eesti riigi garantii Ukrainale rahvusvaheliste finantsorganisatsioonide ja Euroopa Liidu poolt 2022. a antava erakorralise makrofinantsabi laenu andmiseks	rahandusminister	välisminister	Vabariigi Valitsus	detsember 2022
3.3. Ukraina sõjapõgenikega toime tulemiseks toetame kohalikke omavalitsusi ning seame eesmärgiks eesti keele õppe kättesaadavuse ja ukraina laste suunamise eestikeelsesse kooli.	Analüüs ja ettepanekud ühiskonna stabiilsuse ja sidususe tagamiseks ning võimalike konfliktide ennetamiseks Ukraina kriisi taustal (sidususe plaan 2022-2023)	kultuuriminister	siseminister, välisminister, haridus- ja teadusminister, kaitseminister, riigisekretär	Vabariigi Valitsus	august 2022
	Analüüs ja ettepanekud kohalike omavalitsuste toetamiseks Ukraina sõjapõgenike iseseisvaks toimetulemiseks	riigihalduse minister	haridus- ja teadusminister, justiitsminister, tervise- ja tööminister, siseminister, sotsiaalkaitseminister, kultuuriminister	Vabariigi Valitsus	september 2022
	Täiskasvanud rahvusvahelise kaitse saaja eesti keele õppes osalemise täpsemate tingimuste, sealhulgas eesti keele õppe kulu tagasinõudmise korra väljatöötamine ja rakendamine	kultuuriminister	haridus- ja teadusminister	minister	veebruar 2023
	Ajutise kaitse saajate kohanemisprogrammi elluviimine	kultuuriminister		minister	pidev tegevus
3.4. Loome Ukraina sõjapõgenike koju tagasipöördumist toetava programmi, tagame neile võimalused hoida sidet oma keele- ja kultuuriruumiga ning toetame Ukraina purustatud piirkondade ülesehitamist.	Tegevuskava Ukraina põgenike tagasipöördumise toetamiseks	siseminister	välisminister, sotsiaalkaitseminister	Vabariigi Valitsus	oktoober 2022
	Toetusmeetme väljatöötamine Ukraina sõjapõgenikele nende keele- ja kultuuriruumiga sideme säilitamiseks	kultuuriminister	välisminister	minister	september 2022
3.5. Oluline on tagada tõhus Ukraina sõjapõgenike registreerimine, et riik ja omavalitsused suudaksid senisest paremini planeerida põgenikele vajalikke sotsiaal- ja tööturuteenuseid ning koolikohti.	Analüüs ja ettepanekud kohalike omavalitsuste toetamiseks Ukraina sõjapõgenike iseseisvaks toimetulemiseks	riigihalduse minister	haridus- ja teadusminister, justiitsminister, tervise- ja tööminister, siseminister, sotsiaalkaitseminister, kultuuriminister	Vabariigi Valitsus	september 2022
3.6. Toetame rahvusvahelise tribunali loomist Venemaa Föderatsiooni agressioonisõjas ja sõjakuritegudes süüdi olevate isikute vastutusele võtmiseks.	Eesti seisukohad ja tegevuskava karistamatuse vastu võitlemisel ja agressioonile rahvusvahelise õigusliku hinnangu andmisel	välisminister	justiitsminister	Vabariigi Valitsus	september 2022
IV. Energeetika ja elektriturureform					
Eesmärgi saavutamise näitajad:	Taastuvenergia osakaal energia summaarses lõpptarbimises (algtase 30,1% (2020), sihttase >30,1% (2023))				
Valitsusliidu aluspõhimõtted					
4.1. Kiirendame taastuvelektrile üleminekut ja seame eesmärgiks, et aastal 2030 toodetakse Eestis sama palju taastuvelektrit, kui on meie aastane tarbimine kogumaht.	Energiamajanduse korralduse seaduse muutmise väljatöötamiskavatsus seadmaks 2030. aasta eesmärgiks 100%-line taastuvelektri osatähtsus	majandus- ja taristuminister		Vabariigi Valitsus	oktoober 2022
	Taastuvelektri tootmise vähempakkumise väljakuulutamise 650 GWh taastuvelektri turule toomiseks	majandus- ja taristuminister		Vabariigi Valitsus	jaanuar 2023
4.2. Tagame Eestis LNG vastuvõtuvõimekuse rajamise käesoleva aasta sügiseks.	Ülevaade LNG vastuvõtuvõimekuse loomiseks vajaliku infrastruktuuri rajamise tagamisest ning vajalikest otsustest	majandus- ja taristuminister	rahandusminister	Vabariigi Valitsus	august 2022
4.3. Langetame valitsuse tasandil otsuse, mis keelustab Venemaalt pärit gaasi ostmise. Eesti Varude Keskus ei tohi osta gaasi, kui lõplik kasusaaja on Venemaa Föderatsiooni subjekt.	Analüüs ja ettepanekud Venemaalt pärit gaasi ostmise keelustamise võimaluste kohta	majandus- ja taristuminister	ettevõtlus- ja infotehnoloogiainminister	Vabariigi Valitsus	september 2022

4.4. Taastuvenergia kiiremaks väljaarendamiseks kehtestame kohalikele kogukondadele olulise tuulikutasu.	Õigusaktide muudatused merel ja maismaal tuuleenergeetikast saadava kogukonna kasu kohta	majandus- ja taristuminister	keskkonnaminister	Vabariigi Valitsus	täidetud (19.07.2022)
4.5. Lühendame planeeringute ja lubade menetlusprotsesside pikkust:					
4.5.a. Viime Riigikantslei rohepõrde koordinaatori juhtimisel läbi planeeringute, keskkonnamõjude hindamise ja lubade protsessi auditeerimise, eesmärgiga kiirendada taastuvenergia projektide elluviimist.	Töörühm taastuvenergia projektide elluviimise (sh planeerimis- ja loamenetluste protsesside) kiirendamiseks	riigisekretär	riigihalduse minister, majandus- ja taristuminister, keskkonnaminister, justiitsminister	riigisekretär	august 2022
4.5.b. Seame eesmärgiks viia riigi jaoks oluliste ja piiriüleste projektide menetlusprotsess, sealhulgas keskkonnamõjude hindamine, läbi maksimaalselt 3 aastaga.	Eesti seisukohad REPowerEU paketi raames esitatud taastuvenergia, energiatõhususe ja hoonete energiatõhususe direktiive muutva direktiivi eelnõu kohta	majandus- ja taristuminister	keskkonnaminister, riigihalduse minister	Vabariigi Valitsus	september 2022
	REPowerEU paketist lähtuvad õigusaktide muutmise eelnõud või uue õigusakti eelnõu, et kiirendada riigi jaoks oluliste ja piiriüleste taastuvenergia projektide menetlusprotsessi	keskkonnaminister, riigihalduse minister, majandus- ja taristuminister	riigisekretär	Vabariigi Valitsus	veebbruar 2023
4.5.c. Loo me meretuuleparkidele kompleksloa ja tagame lubade paralleelse menetlusprotsessi.	Analüüs ja ettepanekud meretuuleparkide taastuvenergia ühendloa loomiseks	majandus- ja taristuminister	justiitsminister, keskkonnaminister, riigisekretär	Vabariigi Valitsus	veebbruar 2023
4.6. Teeme muudatused planeerimiseaduses, mis kohustab omavalitsuste üldplaneeringus kajastama taastuvenergia tootmisvõimsuste (nt tuule- ja päikeseparkide) rajamiseks sobivad alad.	Ülevaade kohalike omavalitsuste planeeringutega (üldplaneeringutega, kohaliku omavalitsuse eriplaneeringutega) tuuleparkide kavandamisest üle Eesti ja riigi planeeritud või planeeritavatest tuuleparkidest	riigihalduse minister	keskkonnaminister	Vabariigi Valitsus	november 2022
	Analüüs ja ettepanekud planeerimiseaduse (ja teiste õigusaktide) muutmiseks selliselt, et sellega kohustatakse üldplaneeringutega lahendama taastuvenergeetikaga seonduvat	riigihalduse minister	keskkonnaminister, majandus- ja taristuminister, riigisekretär	Vabariigi Valitsus	veebbruar2023
4.7. Välistame fantoomliitumised. Võrguga liitumise taotleja peab võtma kas teostusgarantii (performance guarantee) või muudetakse liitumistaotluste kehtivus tähtajaliselt piiratuks.	Ülevaade tootmissuunaliste võrguga liitumise kitsaskohtade lahendamiseks koostöös elektri võrguettevõtjatega	majandus- ja taristuminister	rahandusminister	Vabariigi Valitsus	september 2022
4.8. Päikesepaneelidega energia tootmisel soodustame tarbimis põhist lähenemist.	Väikeelamute energiatõhususe suurendamise toetuse kasutamise tingimused ja kord	majandus- ja taristuminister	ettevõtlus- ja infotehnoloogiaminister, keskkonnaminister	minister	august 2022
	Kortere lamute rekonstrueerimise toetuse andmise tingimused ja kord	majandus- ja taristuminister	ettevõtlus- ja infotehnoloogiaminister, keskkonnaminister	minister	november 2022
4.9. Loo me täiendatud korterelamute ja väikeelamute renoveerimistoetuste ja energialahenduste programmi (sh kodumajapidamistes gaasikatelde vahetamiseks kütusevabade taastuvenergia lahenduste vastu).	Väikeelamute energiatõhususe suurendamise toetuse kasutamise tingimused ja kord	majandus- ja taristuminister	ettevõtlus- ja infotehnoloogiaminister, keskkonnaminister, riigisekretär	minister	august 2022
	Kortere lamute rekonstrueerimise toetuse andmise tingimused ja kord	majandus- ja taristuminister	ettevõtlus- ja infotehnoloogiaminister, keskkonnaminister	minister	november 2022
4.10. Töötame välja biometaanijaamade rajamise toetusmehhanismi. Taastuvelektri osakaalu kasvatamiseks tagame 2023. aastal vähemalt kahe vähempakkumise korraldamise ning paneme paika täiendavate taastuvenergia vähempakkumiste kava aastateks 2024 ja 2025 vähemalt 1 TWh mahus.	Meetme "Biometaanituru arendamise toetamise toetuse kasutamise tingimused ja kord" tingimuste uuendamine	majandus- ja taristuminister	maaeluminister, keskkonnaminister	minister	oktoober 2022

	Täiendavate taastuenergia vähempakkumiste kava aastateks 2024 ja 2025. Energiamaajanduse korralduse seaduse muutmise ettepanek seadmaks 2030. aasta eesmärgiks 100%-line taastuvelektri osatähtsus	majandus- ja taristuminister	keskkonnaminister	minister	oktoober 2022
4.11. Suurendamaks energiaturu toimimise läbipaistvust ja elektrivõrkudesse tehtavate investeeringute tõhusust, teeme analüüsi Elektrilevi OÜ ja Eleringi jaotusvõrkude baasil jaotusvõrkude ettevõtte loomise ja selle ettevõtte börsile viimise kohta.	Analüüs ja ettepanekud jaotusvõrkude börsiettevõtte loomise kohta	rahandusminister	majandus- ja taristuminister	Vabariigi Valitsus	oktoober 2022
Elektriturreform:					
4.12. Seame eesmärgiks võtta vastu elektrituruseaduse muudatused, millega loome kodutarbijatele võimaluse osta alates 1. oktoobrist elektrienergiat universaalteenusena. Selleks kohustame Nord Pooli Eesti piirkonnas turgu valitsevat seisundit omavat elektritootjat müüma toodetud elektrit kodu- ja väiketarbijatele ning kõigile elektri edasimüüjatele hinnaga, mille on kooskõlastanud Konkurentsiamet ning mis arvestab süsinikuheitme- ja teiste tootmiskulude ja mõistliku kasumiga.	Elektriturseaduse muutmise seaduse eelnõu	ettevõtlus- ja infotehnoloogiaminister	justiitsminister, majandus- ja taristuminister	Vabariigi Valitsus	august 2022
4.12.1. Elektriturreformi läbiviimisel lähtume järgmistest kriteeriumidest:					
4.12.1.a. Elektriturreform peab olema kooskõlas Euroopa Liidu õiguse ja riigiabi reeglitega, tagama kõigile tootjatele ligipääsu tarbijatele ega tohi takistada Eesti üleminekut taastuenergiadele.	Elektriturseaduse muutmise seaduse eelnõu	ettevõtlus- ja infotehnoloogiaminister	majandus- ja taristuminister, riigihalduse minister	Vabariigi Valitsus	august 2022
4.12.1.b. Elektri kodu- ja väiketarbijatel säilib vastavalt kehtivale õigusele vabadus jätkata senise elektripaketi kasutamist või vahetada vastavalt kehtivatele reeglitele oma pakett universaalteenuse paketi vastu.	Elektriturseaduse muutmise seaduse eelnõu	ettevõtlus- ja infotehnoloogiaminister	majandus- ja taristuminister, riigihalduse minister	Vabariigi Valitsus	august 2022
V. Metsandus					
Eesmärgi saavutamise näitajad:	Keskkonnatrendide indeks (algatse 68,75 (2020), sihttase >68,75 (2023))				
Valitsusliidu aluspõhimõtted					
5.1. Vaatame üle RMK raieahtad ja lähtume kogukondade sotsiaalsetest ning keskkonna ökoloogilistest ja majanduslikest eesmärkidest. Sellekohased ettepanekud tuleb keskkonnaministril esitada valitsusele heakskiitmiseks.	Ettepanek riigimetsa optimaalse uuendusraie pindala kohta	keskkonnaminister		Vabariigi Valitsus	september 2022
5.2. Metsanduse arengukava vastuvõtmise toetamiseks taaskäivitame kaasava Metsakogu.	Metsakogu moodustamine	keskkonnaminister		minister	oktoober 2022
5.3. Metsanduse arengukava loome pikaajalise ja metsateadusel põhineva metsanduse visiooni, mis loob õiguskindluse metsaomanikele ja tagab ka kõigi nelja metsa funktsiooni (majanduslik, sotsiaalne, keskkonnaalne ja ökoloogiline) tasakaalustatud toimimise.	Metsanduse arengukava aastani 2030	keskkonnaminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	Vabariigi Valitsus	jaanuar 2023
5.4. Metsanduse arengukava hindame täiendavalt raiesurvet põhjustavaid tegureid ja pakume välja nii lühi- kui ka pikaajalised meetmed selle kontrolli all hoidmiseks.	Metsanduse arengukava aastani 2030	keskkonnaminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	Vabariigi Valitsus	jaanuar 2023
5.5. Kestvuslepingute sõlmimisel riigimetsast müüdava puidu korral eelistame puidule Eestis kõrgemat lisandväärtust andvaid tootjaid ja kaugkütte ettevõtteid.	Riigimetsa Majandamise Keskuse omaniku ootused	keskkonnaminister	rahandusminister	Vabariigi Valitsus	september 2022
5.6. Eesti metsade majandamisel tuleb lähtuda põhimõttest, et metsad on CO2 netosidujad ning metsamaa pindala ei tohi väheneda.	Metsanduse arengukava aastani 2030	keskkonnaminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	Vabariigi Valitsus	jaanuar 2023
5.7. Säilitame Natura 2000 metsaelupaikades lageraietele nende mõju hindamise ajaks moratoriumi.	Tegevuspõhimõte				
5.8. Peatame riigimetsas vaidlusalustel kõrgendatud avaliku huviga ehk KAH aladel kavandatavad raied seisuga 01.07.2022. Kaardistame riigimetsa KAH alad ja koostame nendele koos RMK ja kohalike omavalitsustega ning kogukondadega pikaajalised majandamise kavad.	Analüüs ja ettepanekud pikaajaliste riigimetsa majandamise kavade koostamiseks kõrgendatud avaliku huviga aladele	keskkonnaminister	riigihalduseminister	Vabariigi Valitsus	november 2022
VI. Merendus					

Eesmärgi saavutamise näitajad:	IMD (Rahvusvahelise Juhtimise Arendamise Instituudi) rahvusvahelise konkurentsivõime indeks (algfase 26 (2021), sihtfase <26 (2023))				
Valitsusliidu aluspõhimõtted					
6.1. Toome erinevate riigiametite ja -asutuste laevastikud ühtse juhtimise alla.	Analüüs ja ettepanekud riigilaevastikku haldava organisatsiooni loomiseks	majandus- ja taristuminister	keskkonnaminister, siseminister	Vabariigi Valitsus	oktoober 2022
6.2. Jätkame konkurentsivõimelise rahvusvahelise laevaregistri väljatöötamist, mis toob lisatulu riigieelarvesse ja loob töökohti.	Laevanduspaketi kontseptsiooni koostamine	majandus- ja taristuminister	rahandusminister, justiitsminister, sotsiaalkaitseminister, tervise- ja tööminister	Vabariigi Valitsus	veebruar 2023
6.3. Toetame rannakultuuri ning randlase mõiste ja randlastele kalapüügiõiguse määratlemist seadusega.	Analüüs ja ettepanekud kalapüügiseaduses randlaste käsitlemiseks	maaeluminister	keskkonnaminister	Vabariigi Valitsus	oktoober 2022
6.4. Toetame merenduse valdkonna ettevõtluse potentsiaali suuremat rakendamist eksporditurgudel läbi klasteri toetusmeetme.	Merendusklastri loomise toetamine ja merendusklastri toetusmeetmete vajaduste analüüs ja ettepanekud meetmete väljatöötamiseks	majandus- ja taristuminister	ettevõtlus- ja infotehnoloogiaminister	minister	veebruar 2023
VII. Toimetulek, peretoetused ja hinnatõusu leevendamine					
Eesmärgi saavutamise näitajad:	Kohortsündimuskordaja (algfase 1,83 (2021), sihtfase >1,83 (2023))				
	Suure hoolduskoormusega (20 ja enam tundi nädalas) 16-aastaste ja vanemate inimeste osakaal (algfase 2,3% (2021), sihtfase <2,3% (2023))				
Valitsusliidu aluspõhimõtted					
7.1. Tõstame tulumaksuvaba miinimumi 654 euron kuus.	Tulumaksuseaduse muutmise seaduse eelnõu	rahandusminister		Vabariigi Valitsus	september 2022
7.2. Pikendame elektri- ja kütuseaktsiiside ning eriotstarbelise diisli kehtivat aktsiisimäära 1. aprillini 2024.	Alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seaduse muutmise seaduse eelnõu	rahandusminister		Vabariigi Valitsus	september 2022
7.3. Võtame 1. novembriks vastu seaduse, millega tõstetakse alates 1. jaanuarist 2023 Eesti lastega pere toimetulemise kindlustamiseks ning pere väärtustamiseks olulisi toetusi järgmiselt:					
7.3.a. esimese ja teise lapse toetus tõuseb 80 euron kuus;	Perehüvitiste seaduse muutmise seaduse eelnõu	sotsiaalkaitseminister	justiitsminister	Vabariigi Valitsus	september 2022
7.3.b. üksikvanema lapse toetus tõuseb 80 euron kuus;	Perehüvitiste seaduse muutmise seaduse eelnõu	sotsiaalkaitseminister	justiitsminister	Vabariigi Valitsus	september 2022
7.3.c. lasterikka pere toetus tõuseb 3–6 lapse puhul 600 euron kuus ning 7 ja enama lapse puhul 800 euron kuus;	Perehüvitiste seaduse muutmise seaduse eelnõu	sotsiaalkaitseminister	justiitsminister	Vabariigi Valitsus	september 2022
7.3.d. lasterikka pere toetusele rakendub alates 2024. aastast indekseerimine pensioniindeksi alusel;	Perehüvitiste seaduse muutmise seaduse eelnõu	sotsiaalkaitseminister	justiitsminister	Vabariigi Valitsus	detsember 2022
7.3.e. lasterikka pere toetusest väljumine toimub etapivisiliselt – kolmest lapsest vanema 24-aastaseks saamisel väheneb peretoetus 1/3 võrra ning sama mudel laieneb järgmistele lastele.	Perehüvitiste seaduse muutmise seaduse eelnõu	sotsiaalkaitseminister	justiitsminister	Vabariigi Valitsus	detsember 2022
7.4. Toetame Eesti pere toimetulemist Venemaa agressiooniga kaasnenud energiahindade hüppelise tõusuga. Selleks kehtestame 1. oktoobrist – 31. märtsini ülemääraast bürokratiat vältiva tugipaketi, mis leevendab energiakandjate hinnatõusu mõju järgmiselt:	Energiakandjate hinnatõusu mõju leevendamise meetme määrused	majandus- ja taristuminister		Vabariigi Valitsus	september 2022
7.4.a. hüvitame elektri kodutarbijatele elektri hinnast 50 eurot megavatt-tunni kohta;	Energiakandjate hinnatõusu mõju leevendamise meetme määrused	majandus- ja taristuminister		Vabariigi Valitsus	september 2022
7.4.b. hüvitame gaasi kodutarbijatele 80 eurot ületavast gaasihinnast 80% kuni 2600 kilovatt-tunni tarbimise kohta ühes kalendrikuus;	Energiakandjate hinnatõusu mõju leevendamise meetme määrused	majandus- ja taristuminister		Vabariigi Valitsus	september 2022
7.4.c. kaugkütte kodutarbijatele hüvitatakse 80 eurot megavatt-tunni kohta ületavast hinnast 80%.	Energiakandjate hinnatõusu mõju leevendamise meetme määrused	majandus- ja taristuminister		Vabariigi Valitsus	september 2022
7.5. Suurendame pikaajalisi investeeringuid energiasäästu ja tagame energiasäästu investeeringutoetuste kiire kasutuselevõtu.	Analüüs ja ettepanekud energiasäästu investeeringute edendamise kohta	majandus- ja taristuminister		Vabariigi Valitsus	oktoober 2022
	Eesti seisukohad ja tegevused vastavalt Euroopa Komisjoni gaasitarbimise vähendamise ettepanekule	majandus- ja taristuminister		Vabariigi Valitsus	oktoober 2022
	Analüüs ja ettepanekud rakendusuuringute keskuse käivitamiseks (toimimismudel), mille üks eesmärgi on toetada rohetehnoloogiate väljaarendamist	ettevõtlus- ja infotehnoloogiaminister	haridus- ja teadusminister	Vabariigi Valitsus	detsember 2022

	Vesniku valdkonna IPCEI-s (üle-euroopalise olulise tähtsusega koostööprojektid) osalevate teadus- ja arendusmahukate projektide elluviimine – CO ₂ kauplemistulu vahenditest	ettevõtlus- ja infotehnoloogiaminister	rahandusminister	Vabariigi Valitsus	detsember 2022
7.6. Töötame välja pikaajalise üldhoolekande reformi kava, arvestades, et 2023 aastast on reformi aastane kogukulu kuni 40 miljonit eurot. Alustame inimeste rahalise koormuse leevendamisega pikaajalise hooldusteenuse eest tasumisel.	Analüüs ja ettepanekud pikaajalise üldhoolekande reformi kohta	tervise- ja tööminister	sotsiaalkaitseminister, riigihalduse minister, rahandusminister	Vabariigi Valitsus	august 2022
	Heaolu arengukava 2023–2030	sotsiaalkaitseminister, tervise- ja tööminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	Vabariigi Valitsus	jaanuar 2023
VIII. Muud poliitilised prioriteedid					
Eesmärgi saavutamise näitajad:	Väljaspool Harjumaad loodud SKP elaniku kohta EL-i 27 liikmesriigi keskmisest (algatase 53,4% (2020), sihttase >53,4% (2023))				
	Elukeskkonnaga rahulolu (rahul või pigem rahul) (algatase 84,54% (2020), sihttase >84,54% (2023))				
Valitsusliidu aluspõhimõtted					
8.1. Jätkame riigile kuuluvate osaluste erastamise ettevalmistamisega. Viime börsile järgmise osa Enefit Greenist, et anda inimestele täiendav investeerimisvõimalus ja võimalus osa saada roheenergia kasvust.	Analüüs ja ettepanekud Enefit Greeni täiendava osaluse börsile viimise kohta	rahandusminister	majandus- ja taristuminister	Vabariigi Valitsus	november 2022
8.2. Looime programmi, et suurendada erasektori investeeringuid elukondlikusse kinnisvarasse väljaspool suurlinnu, parandades seeläbi elupindade kättesaadavust.	Analüüs ja ettepanekud elamufondi investeeringutoetuse tingimuste kohandamise kohta	majandus- ja taristuminister	riigihalduse minister, keskkonnaminister	Vabariigi Valitsus	august 2022
	Analüüs ja ettepanekud eluaseme kaaslaenu rakendamise ja laiendamise kohta	maaeluminister		Vabariigi Valitsus	september 2022
	Analüüs ja ettepanekud elamuinvesteeringute rahastu loomise kohta	majandus- ja taristuminister	ettevõtlus- ja infotehnoloogiaminister	minister	detsember 2022
	Ülevaade uue üleriigilise planeeringu ruumi mõjutavate trendide uuringu tulemustest ja planeeringu lähtekohtadest	riigihalduse minister	majandus- ja taristuminister, kultuuriminister, keskkonnaminister	Vabariigi Valitsus	veebruar 2023
	Ülevaade uuringust "Sidusa ruumipoliitika kujundamine kvaliteetse ja jätkusuutliku elukeskkonna saavutamiseks"	majandus- ja taristuminister	riigihalduse minister, kultuuriminister, keskkonnaminister	Vabariigi Valitsus	veebruar 2023
8.3. Viime läbi analüüsi eesmärgiga muuta kriminaalasjade menetlemine kiiremaks ja menetlusosalistele ökonoomsemaks.	Analüüs ja ettepanekud kriminaalasjade menetlemise kiiremaks ja ökonoomsemaks muutmiseks	justiitsminister	siseminister	Vabariigi Valitsus	jaanuar 2023
	Süüteomenetlemise digitaliseerimise ühise tegevuskava elluviimine	justiitsminister, siseminister	rahandusminister, ettevõtlus- ja infotehnoloogiaminister	minister	pidev tegevus
8.4. Jätkame nõudepõhise ühistranspordi katseprojektiga ning arendame riigisest ühistransporti tihedama liinivõrgu loomiseks.	Analüüs ja ettepanekud nõudepõhise ühistransporditeenuse osutamise põhimõtete kohta nende rakendamiseks üle Eesti	majandus- ja taristuminister	riigihalduse minister, keskkonnaminister	Vabariigi Valitsus	november 2022
	Kultuurirahitsa rakendamise analüüs ja ettepanekud eesmärgiga laiendada täiendavalt kultuuri kättesaadavust regionaalselt	kultuuriminister		Vabariigi Valitsus	august 2022
	Analüüs ja ettepanekud rahvaraamatukogude rolli laiendamise (sh loimumise, elukestva õppe, tööturu- jm teenused) kohta	kultuuriminister	haridus- ja teadusminister, riigihalduse minister, tervise- ja tööminister	Vabariigi Valitsus	september 2022
	Rahvaraamatukogude innovatsiooni toetamise meede	kultuuriminister	ettevõtlus- ja infotehnoloogiaminister, haridus- ja teadusminister, riigihalduse minister, tervise- ja tööminister	minister	september 2022
	Rahvaraamatukogu seaduse muutmise seaduse eelnõu	kultuuriminister		Vabariigi Valitsus	november 2022
8.5. Looime rahvaraamatukogude innovatsiooni toetamise meetme, arendamaks raamatukogud kogukonna teenuskeskusteks.	Analüüs ja ettepanekud kultuuri- ja spordikorralduse keskkonnajalajälje mõõtmiseks ja vähendamiseks	kultuuriminister	keskkonnaminister	Vabariigi Valitsus	november 2022

	Analüüs ja ettepanekud loovisikute sotsiaalse turvalisuse ning õiglase tasustamise tagamiseks	kultuuriminister	tervise- ja tööminister, sotsiaalkaitseminister	Vabariigi Valitsus	detsember 2022
	Ettepanekud eraraha toomiseks kultuurivaldkonda ja kahe pilootprojekti käivitamine: muuseumide annetuskultuuri edendamine ning Ida-Virumaa kultuurifondi loomine	kultuuriminister		minister	detsember 2022
8.6. Kiirendame viimase miili internetiühenduste programmi ja ühenduste väljajamist.	Väga suure läbilaskevõimega elektroonilise side juurdepääsuvõrgu rajamise toetusmeetme rakendamine	ettevõtlus- ja infotehnoloogiaminister		minister	veebruar 2023
8.7. Regionaalse ebavõrdsuse leevendamiseks arvestame Euroopa Liidu raha suunamisel Eesti maapiirkondade ning nende konkurentsivõime ja tööhõive suurendamise vajadustega.	Analüüs ja ettepanekud üleminekutoetuste rahastamise kohta	maaeluminister	majandus- ja taristuminister	Vabariigi Valitsus	oktoober 2022
	Tööstuspoliitika 2035	ettevõtlus- ja infotehnoloogiaminister	haridus- ja teadusminister, keskkonnaminister, rahandusminister	Vabariigi Valitsus	oktoober 2022
	Tegevuskava koostamine liikumisharrastuse reformi elluviimiseks, sh liikumisharrastuse kompetentsikeskuse käivitamine	kultuuriminister		minister	detsember 2022
	Analüüs ja ettepanekud ligipääsetavuse edendamiseks spordivaldkonnas	kultuuriminister		minister	veebruar 2023
	Ida-Viru õiglase ülemineku kava elluviimine	riigihalduse minister	ettevõtlus- ja infotehnoloogiaminister, majandus- ja taristuminister, keskkonnaminister, haridus- ja teadusminister, tervise- ja tööminister	minister	pidev tegevus
	Perioodi 2021–2027 ühtekuuluvuspoliitika fondide meetmete toetuse andmise tingimuste kooskõlastamine, et tagada nende toetavat mõju regionaalse ebavõrdsuse vähendamisele, avardada piirkondlikke arenguvõimalusi ja parandada sealsete ettevõtete konkurentsivõimet	riigihalduse minister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	minister	pidev tegevus
	Regionaalse arengu tegevuskava elluviimine	riigihalduse minister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	minister	pidev tegevus
8.8. Koroonaviiruse levikuga toimetulemisel lähtume eesmärgist hoida ühiskond avatuna ja peame oluliseks avalike teenuste laialdast kättesaadavust.	Analüüs ja ettepanekud avaliku teenistuse ajakohastamiseks	riigihalduse minister	justiitsminister, riigisekretär	Vabariigi Valitsus	jaanuar 2023
	"COVID-19 valmisolekukava 2022/2023 viirushooajaks" ja selle tegevusplaani elluviimine	tervise- ja tööminister	kõik ministrid oma vastutusvaldkonnas	minister	pidev tegevus
IX. Vastutusvaldkondade jaotus valitsuses ja Riigikogus					
Eesmärgi saavutamise näitajad:	Hea valitsemise indeks (Worldwide Governance): valitsuse tõhusus (algata 1,3 (2020), sihttase 1,3 (2023))				
Valitsusliidu aluspõhimõtted					
9.1. Koalitsiooni osapooled on leppinud kokku järgmises valitsuse vastutusvaldkondade jaotuses: Eesti Reformierakond: peaminister, rahandusminister, sotsiaalkaitseminister, kaitseminister ja maaeluminister. Isamaa Erakond: välisminister, haridus- ja teadusminister, justiitsminister, ettevõtlus- ja infotehnoloogiaminister ja riigihalduse minister. Sotsiaaldemokraatlik Erakond: siseminister, tervise- ja tööminister, majandus- ja taristuminister, keskkonnaminister ja kultuuriminister.	Tegevuspõhimõte				

9.2. Riigikogu juhatuse ja komisjonide juhtimisvastutus jaguneb järgmiselt: Eesti Reformierakond: majanduskomisjoni esimees, väliskomisjoni esimees ja kultuurikomisjoni esimees, julgeolekuasutuste järelevalve komisjoni esimees, Eesti keele õppe arengu probleemkomisjoni esimees. Isamaa Erakond: Riigikogu aseesimees, Euroopa Liidu asjade komisjoni esimees, rahanduskomisjoni esimees, maaelukomisjoni esimees, keskkonnakomisjoni esimees. Sotsiaaldemokraatlik Erakond: põhiseaduskomisjoni esimees, riigikaitsekomisjoni esimees, sotsiaalkomisjoni esimees ja õiguskomisjoni esimees.	Aluspõhimõtte ei eelda valitsuste tasandi tegevusi				
--	--	--	--	--	--